

(Raukowska / Romadowska)

ARCHIWUM WSCHODNIE

1. Notatka z rozmowy z prof. Franciszką K., dotycząca jej pracy konspiracyjnej na terenie Łomżyńskiego w okresie 1940 - 1944. / styczeń 1986 /
1. Już na samym początku 1940 r. konspiracja wojskowa na terenie Łomży, wsi i zaścianków okolicznych zaczęła powstawać. Konspiracja ta działała bez większych zagrożeń aż do wiosny 1944 roku, kiedy miała miejsce duża wyspa organizacyjna.

2. Konspiracja ta obejmowała rejon Jedwabnego / Kolneńskie/, rozwijając się szczególnie w miejscowościach zamieszkałych przez drobną szlachtę / zaściankowa/, o wielkich tradycjach patriotycznych.

Dziś już nie ma tam ludzi takiej klasy - wówczas postawy tamtejszego społeczeństwa były niezwykle, dzięki temu, że ludzie ci byli tacy można było przetrwać najgorsze okresy.

3. Wielką rolę odgrywały tradycje powstania styczniowego, żywe na tamtych terenach.

4. W okresie "Burzy" miała miejsce koncentracja oddziałów AK w rejonie Wisa - Łoje, niedaleko Radziłłowa, nad rzeką Wisa. Były tu bagna i łąki. Oddziały kwaterowały / m.in. / na uroczysku Węgielka; stał tuż obok oddział AK oraz desant radziecki, któremu umożliwiono przetrwanie. Desant ten liczył ok. 200 ludzi.

Ona wraz z koleżanką zostały zmobilizowane tam jako sanitariuszki. Lekarzem oddziału AK był dr Mazurek z Radziłłowa. Niezwykle ciężka praca w prymitywnych warunkach obozowych.

Dowodził tutaj mjr "Lipiec", był też "Bruzda".

Pod koniec akcji przebito się z bronią w ręku / Polacy i Rosjanie / na drugą stronę Biebrzy / front stanął na długo nad Biebrzą /, gdzie żołnierze AK zostali rozbrojeni i aresztowani.